

Розширена
версія статті

*Алтай ЕФЕНДІЄВ,
Генеральний секретар
Організації за демократію
та економічний розвиток – ГУАМ*

ДОСВІД КРАЇН ГУАМ: УРОКИ ДЛЯ СВІТУ

*Усі погляди та оцінки належать авторові та не відображають позицію
організації та держав-членів ГУАМ*

Анотація. У статті описано розвиток геополітичної ситуації в регіоні та навколо нього протягом останніх трьох десятиліть, змальовано підвалини створення організації ГУАМ, її розвиток, цілі та завдання. Конфлікти й війни на територіях країн-учасниць організації (придністровський конфлікт у Молдові, російська окупація Абхазії та Цхінвальського регіону Грузії, Криму, частин Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької областей України, конфлікт між Вірменією й Азербайджаном) продемонстрували всі проблеми, притаманні нинішній системі міжнародних відносин і безпечному порядку. Аналіз процесів у регіоні ГУАМ сприяє розумінню справжніх, а не здекларованих намірів і цілей російської агресії проти України.

Автор висновує, які були глобальні передумови повномасштабного вторгнення Росії на територію України, зокрема політика «примирення агресора», пасивне реагування світової спільноти на порушення норм міжнародного права, переважання права сильного тощо. У статті подано рекомендації та прогнози щодо поступу регіону ГУАМ і світу та трансформації міжнародної системи. Підкреслено, що пріоритетним механізмом підтримання миру й безпеки для держав ГУАМ є спільні й індивідуальні ініціативи на глобальному рівні.

Автор окреслює досвід Азербайджану у відновленні своєї територіальної цілісності внаслідок 44-денної війни, аналізує роль російських миротворчих сил на звільнених територіях Нагірного Карабаху та надає свої прогнози щодо мирного врегулювання відносин між Азербайджаном і Вірменією.

Ключові слова: ГУАМ, регіональне об'єднання, безпека, стабільність, система міжнародних відносин.